

APRÓPÉNZ Adózási Hírlevél

Iránytű a sikeres vállalkozáshoz

XIX. évf. 2. szám
2024. február

A TARTALOMBÓL:

- ☑ **Gazdálkodó szervezetek fizetési kedvezménye**

E egyéni vállalkozókat érintő információk

T társas vállalkozásokat (Bt., Kft.) érintő információk

M magánszemélyeket érintő információk

!!! különösen fontos információk, pl. törvény által előírt kötelezettségek

GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK FIZETÉSI KEDVEZMÉNYE

E T

Jelen írásunk témája a gazdálkodó szervezetek – egyéni vállalkozók, jogi személyek, egyéb gazdálkodó szervezetek – részére engedélyezhető fizetési kedvezmények. Azok az adózók kaphatnak fizetési kedvezményt, akik a NAV felé teljesítendő fizetési kötelezettségeiket (adók, járulékok, pótlékok, bírságok és egyéb tartozások) valamilyen méltányolható gazdasági vagy személyes okból határidőre nem tudják teljesíteni.

Fizetési kedvezményt a fizetési kötelezettség

- halasztására,
- részletfizetésére,
- mérséklésére, illetve elengedésére lehet kérni.

A fizetési kedvezmények elbírálásakor fontos, hogy a konkrét esetben a méltányosság gyakorlásának törvényi feltételei fennállnak-e vagy sem.

A fizetési kedvezmény iránti kérelmet a **jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetek a FAG01**, az **egyéni vállalkozók** pedig a **FAM01** űrlapon nyújthatják be a NAV-hoz.

A fizetési kedvezményi kérelmeket

- elsőfokon a NAV vármegyei (fővárosi) adó- és vámigazgatóságainak fizetési kedvezmények (fő)osztályai,
- másodfokon a NAV Fellebbviteli Igazgatóságának hatóságai főosztályai bírálják el,

- a Kiemelt Adó- és Vámigazgatóság (KAVIG) hatáskörébe tartozó adózók fizetési kedvezményeit pedig a KAVIG bírálja el.

Fentiek alól kivételek:

- a szabálysértési bírság, amit a vármegyei adó- és vámigazgatóságok rendészeti szakterülete
- a pénzmosás elleni bírság, amit a NAV Központi Irányítása Pénzmosás Elleni Információs Irodája (PEI) bírál el.

A kérelmet csak az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezettek nyújthatják be papíron, mindenki más csak elektronikus úton terjesztheti elő.

A fizetési kedvezményre irányuló kérelem alapján folytatott elsőfokú eljárás **illetékmentes**.

Nem természetes személy adózó kérelmére

- az általa nyilvántartott, legfeljebb 1 millió forint összegű adó tartozásra,
- évente egy alkalommal,
- legfeljebb 6 havi pótlékmentes részletfizetést engedélyez a NAV. Az engedélyezett részletfizetésről szóló határozat ellen fellebbezésnek nincs helye.

Megbízható adózó elektronikusan előterjesztett kérelmére

- a felróhatóság és a fizetési nehézség fennállásának, illetve átmeneti jellegének vizsgálata nélkül,

- az Art. hatálya alá tartozó adónemekben fennálló nettó módon számított legfeljebb 3 millió forint összegű adótartozásra,
- a kifizető által magánszemélytől levont adó- és járulékkötelezettségek kivételével,
- évente egy alkalommal,
- legfeljebb 12 havi pótlékmentes fizetési könnyítést – fizetési halasztást vagy részletfizetést – engedélyezhet az adóhatóság. Ez az úgynevezett **automatikus fizetési könnyítés**.

Nagyon fontos, hogy **érvényét veszti a részletfizetés**, ha az adózó az esedékes részletet nem fizeti be. Ekkor a tartozást egy összegben kell megfizetni, és az adóhatóság a tartozás fennmaradó részére az eredeti esedékesség napjától késedelmi pótlékot számít fel.

A fizetési kötelezettség **mérséklése vagy elengedése** csak tényleges tartozásra engedélyezhető. Ez azt jelenti, hogy a már – átvezetéssel, visszatartással vagy befizetéssel – rendezett fizetési kötelezettséget nem lehet mérsékelni vagy elengedni.

Jogi személy és egyéb gazdálkodó szervezet esetében a **pótlék- és bírságtartozás** kivételes méltánylást érdemlő körülmény esetén akkor mérsékelhető vagy engedhető el, ha ezen tartozások megfizetése az adózó gazdálkodását ellehetetlenítené. A gazdálkodás ellehetetlenülése komplex vizsgálatot igényel, mivel ennek törvény szerinti következménye a tevékenység megszüntetése, gazdálkodó szervezeteknél a felszámolás.

Az adóhatóság mérséklést jellemzően csak ott alkalmaz, ahol a tartozás mérséklésével a racionális gazdálkodás még helyreállítható vagy elősegíthető, mivel ez a NAV álláspontja alapján nem a felszámolási eljárás elodázására szolgál. Tehát ha a gazdálkodási tevékenység már ellehetetlenült, nincs helye a méltányosság gyakorlásának.

Jogi személy és egyéb szervezet, vagy gazdálkodó tevékenységet folytató természetes személy pótlék- és bírságtartozása mérséklését, elengedését a NAV az adótartozás egy részének vagy egészének megfizetéséhez kötheti.

Az **egyéni vállalkozó** kérelmét az abban hivatkozott indokokra figyelemmel bírálja el az adóhatóság. Ilyen indok lehet a megélhetés súlyos veszélyeztetettsége, illetve a gazdálkodási tevékenység ellehetetlenülése. Ez utóbbi indok alapján az egyéni vállalkozó adózónál is kizárólag a pótlék- és bírságtartozás mérséklésére vagy elengedésére van lehetőség.

Az adózó kérelmére részletfizetést, fizetési halasztást (együtt: fizetési könnyítést) engedélyezhet a NAV a nyilvántartásában szereplő adóra.

Nem engedélyezhető fizetési könnyítés

- a magánszemélyek jövedelemadójának előlegére és a levont jövedelemadóra,
- a kifizető által a magánszemélytől levont járulékokra és
- a beszedett adóra.

A következő **feltételek együttes megléte esetén engedélyezhető** fizetési könnyítés:

- az adósnak fizetési nehézsége áll fenn, és emiatt a tartozásait azonnal vagy egy összegben megfizetni nem képes,
- a fizetési nehézség kialakulása a kérelmezőnek nem róható fel, vagy annak elkerülése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben tőle elvárható,
- a fizetési nehézség átmeneti jellegű, tehát valószínű, hogy az adótartozást egy későbbi időpontban meg tudja fizetni.

Általában engedélyezhető a fizetési könnyítés

- vis major esetén,
- harmadik személy károkozása esetén,
- illetve, ha a kérelmező a követeléseink behajtása érdekében a szükséges intézkedést megtette.

Általában nem teljesíthető a kérelem, ha

- a tartozás pénzügyi fedezete rendelkezésre állt az adótartozás esedékességének időpontjában vagy azt követően, de azt a kérelmező más, nem méltányolható célra, például átlagpon felüli jövedelemkiáramlásra, osztalékra, reprezentációra fordította,
- a kérelmező nem tette meg a szükséges intézkedéseket követeléseinek behajtására, kárigényének érvényesítésére,
- a fizetési nehézség más részére ideiglenesen vagy véglegesen átadott pénz, vagy a gazdálkodásból történő egyéb vagyonykivonás következménye.

A **fizetési nehézség** általában **akkor tekinthető átmeneti jellegűnek**, ha a tartozások és követelések, valamint az éves tervezett eredmény és a vagyoni helyzet egybevetése alapján a fizetési nehézség megszüntetése reálisan várható.

A fizetési könnyítés **engedélyezéséhez az adóhatóság** a határozatában különböző **feltételeket szabhat**. Ha ezek nem teljesülnek, a kedvezmény megszűnik, és a tartozást a járulékaival együtt, egy összegben meg kell fizetni.

Adóhatóság **feltétele lehet** különösen:

- a fizetési könnyítés időtartama alatt esedékesé váló egyéb folyó adófizetési kötelezettség teljesítése,
- a fizetési könnyítés tartama alatt végrehajtható hátralék keletkezésének elkerülése,
- az adótartozás egy részének meghatározott időpontig történő megfizetése,
- megfelelő biztosíték: kezesség, zálog, jelzálog adása.

A fizetési könnyítés engedélyezése nem jogosultság, nem jár automatikusan, csak a törvényben meghatározott feltételek fennállásakor engedélyezheti a NAV. Ebből következik az is, hogy **nem engedélyezhető fizetési könnyítés**, ha

- az adózó jövedelmi és vagyoni viszonyai alapján egy összegben is képes volna a tartozások megfizetésére,
- az adózó nem rendelkezik olyan jövedelemmel, illetőleg vagyonnal, amelyből a tartozások rendezése későbbi időpontban, vagy részletekben történő megfizetése valószínűsíthető.

Érvényét veszíti a fizetési könnyítés, ha

- az adózó a részletfizetést, fizetési halasztást nem teljesíti,
- az adózó a kikötött feltételnek nem tesz eleget
- a teljesítését biztosító mellékkötelezettségek, biztosítékok, a kezesség, a zálogjog, és a jelzálogjog eredeti funkciójuk betöltésére alkalmatlanná válnak és pótlásukról az adózó a NAV felszólítása ellenére sem gondoskodik.

Ha a fizetési könnyítés érvényét veszíti, a még fennálló tartozást késedelmi pótlékkal együtt, egy összegben kell megfizetni.

Meg kell még említenünk, hogy a NAV rendelkezik hatáskörrel a **végrehajtási megkeresésekben**

kimutatott tartozásokhoz kapcsolódó fizetési kedvezményi kérelmek elbírálására is. Ide az alábbi kötelezettségek tartoznak:

- az adók módjára behajtandó köztartozások (továbbiakban: AMBK),
- önkormányzati adóhatóság által nyilvántartott helyi adóval, illetve gépjárműadóval összefüggő tartozások,
- Ákr. alapján átadott fizetési kötelezettségek, a behajtást kérő hatóság részben vagy egészben saját bevételét képező kötelezettségek, továbbá a külföldön jogalap nélkül felvett állás-keresési ellátások behajtására irányuló tagálami megkeresések kivételével,
- törvényszéki megkeresésen alapuló pénzkövetelések,
- a NAV javára bíróság által megállapított fizetési kötelezettségek.

A fizetési kedvezményi kérelmet ez esetben is a NAV-nál kell előterjeszteni. Az Art. szerinti törvényi feltételek fennállása esetén kérelemre mérséklést, részletfizetést, fizetési halasztást egyaránt a NAV engedélyezhet, azonban az AMBK és az önkormányzati adóhatóság megkeresésében behajtásra átadott tartozás mérsékléséhez a behajtást kérő szerv előzetes hozzájárulása is szükséges, melyet a NAV kér be az érintett szervtől. A NAV-ot köti a behajtást kérő szerv mérséklésre vonatkozó nyilatkozata, így tehát ha a behajtást kérő szerv a mérsékléshez nem járul hozzá, akkor a NAV a mérséklés Art. szerinti törvényi feltételeinek fennállása esetén sem hozhat helyt adó döntést. A behajtást kérő szerv előzetes hozzájárulása esetén a NAV az Art. szerinti törvényi feltételek figyelembevételével dönt a mérsékléséről.

Amit még meg kell jegyezni, hogy a törvényszéki megkeresésen alapuló pénzkövetelések tartozás mérséklését a jogszabály kizárja.

Kovács Andrea
okl. adószakértő